

BORGARTING LAGMANNSRETT

DOM

Avsagt: 02.09.2019

Saksnr.: 18-074195ASD-BORG/02

Dommere:

Lagdommer	Christian Lund
Lagdommer	Ingvild Mestad
Ekstraordinær lagdommer	Sidsel B. Lindseth

Ankende part	Per Kristian Eide	Advokat Per Danielsen
Ankemotpart	Hallgeir Westrum	Advokat Kyrre Eggen
Ankemotpart	Kjell Werner	Advokat Kyrre Eggen
Ankemotpart	Avisenes Nyhetsbyrå AS	Advokat Kyrre Eggen

Saken gjelder spørsmål om krav om oppreisningserstatning for påståtte ærekrenkende artikler på internett, er foreldet.

Per Kristian Eide er nevrokirurg og forsker ved Oslo universitetssykehus HF, Rikshospitalet. Et forskningsprosjekt som Eide var involvert i ble i desember 2012 utsatt for kritisk medieomtale. TV 2 hadde flere nyhetsinnslag og nettartikler om saken. NTB publiserte 6. desember 2012 en nyhetsmelding om saken. Denne ble gjengitt av en rekke medier i Amediakonsernet i dagene etter NTBs nyhetsmelding, blant annet i nettavisen siste.no.

På vegne av Eide sendte Anders Cappelen inn flere klager til Pressens Faglige Utvalg (PFU). Varsel om klage mot TV2 ble registrert innkommet 24. mai 2013, mens endelig klage ble mottatt av PFU 11. desember 2013. Klagene mot NTB og Aftenposten er registrert innkommet hos PFU 2. juli 2013.

Eide sendte 1. desember 2015 forliksklage mot Amedia AS (Amedia), Avisenes Nyhetsbyrå AS (ANB) og Kjell Werner. Møte i forliksrådet ble avholdt 16. juni 2016, og forliksrådet innstilte saken samme dag. Under møte ble Eide oppmerksom på at Werner ikke var ansvarlig redaktør for siste.no på tidspunktet for publiseringen av de aktuelle artiklene. Eide sendte da senere i juni 2016 inn forliksklage mot Hallgeir Westrum, som var redaktør i siste.no i desember 2012. Forliksrådet innstilte behandlingen av denne forliksklagen 13. september 2016.

Stevning i saken er datert 12. september 2017. Den er stemplet innkommet til tingretten 15. september 2017.

Oslo tingrett avsa 14. mars 2018 dom og kjennelse etter forenklet domsbehandling, jf. tvisteloven § 9-8, med slik slutning:

1. Saken mot Amedia AS avvises.
2. Avisenes Nyhetsbyrå AS, Kjell Werner og Hallgeir Westrum frifinnes.
3. Per Kristian Eide dømmes til å erstatte de sakskostnadene til Amedia AS, Avisenes Nyhetsbyrå AS, Kjell Werner og Hallgeir Westrum med 88 000 - åttiåttetusen - kroner, innen to uker fra dommens forkynnelse.

Per Kristian Eide har anket dommen til Borgarting lagmannsrett. Avgjørelsen om at saken mot Amedia skulle avvises ble bare anket for så vidt den gjaldt kostnadsavgjørelsen.

Under saksforberedende møte 1. oktober 2018 ble det enighet om at ankeforhandlingen skulle deles, slik at det først skulle forhandles og avgjøres om erstatningskravene er foreldet, jf. tvisteloven § 16-1 annet ledd tredje punktum bokstav a).

Muntlig forhandling om foreldelsesspørsmålet er holdt 15. august 2019 i Borgarting lagmannsretts hus. Partene møtte sammen med sine prosessfullmektiger. Eide og Westrum avga forklaringer. Om bevisføringen for øvrig vises til rettsboken.

Den ankende part, **Per Kristian Eide**, har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Kravene er ikke foreldet. Foreldelsesfristen for ytringer på internett starter først å løpe når nettsidene med de ærekrenkende ytringene er slettet. Krenkelsen overfor Eide opphørte ikke før nettsidene ble slettet. Det skjedde først etter rettsmøtet i tingretten våren 2018.

Frem til sletting foreligger det et løpende og fortsatt rettsstridig forhold. Det skjer en ny krenkelse på nettet hver dag, som om en avis publiserte samme artikkel hver dag. Hver gang en person besøker nettsiden, utløses en ny friststart.

Denne rettsforståelsen har støtte i tilknyttede regelverk. Ærekrenkelser var tidligere straffbare etter straffeloven 1902 §§ 246 og 247. Fristen for foreldelse av straffansvar regnes fra den dag det straffbare forholdet opphører, jf. straffeloven 1902 § 68 første ledd og straffeloven 2005 § 87 første ledd. Det følger av forarbeidene da ærekrenkelser ble avkriminalisert og skadeserstatningsloven § 3-6a ble innført, at det ikke var meningen å gjøre noen endringer i vilkårene for å kreve erstatning, jf. Ot.prp. nr. 22 (2008-2009), side 167. Dersom det var meningen å endre tidspunktet for start av foreldelsesfristen, ville det ha blitt uttrykt klart.

Brudd på straffeloven 2005 § 266 (hensynsløs atferd) og § 267 (privatlivets fred) kan også gi grunnlag for oppreisningserstatning. Også her vil foreldelse av straffansvar først regnes fra det straffbare forholdets opphør. Disse forholdene har likhetstrekk med ærekrenkelser, og foreldelse må behandles likt.

Ehandelsloven § 18 innebærer at man har en straffesanksjonert plikt til å slette rettsstridig innhold. Dette ble ikke gjort før våren 2018 og kravet kan da ikke være foreldet. Den straffesanksjonerte sletteplikten er i samsvar med EU/EØS-lovgivning og praksis fra EMD, jf. Delfi AS mot Estland, storkammerdom 16. juni 2015.

Ankende parts rettsoppfatning er også i samsvar med engelsk rett, jf. EMDs dom i Times Newspapers mot Storbritannia, dom 10. mars 2009.

Det foreligger ikke direkte relevant rettspraksis om forståelsen av foreldelsesloven § 9 på denne typen krenkelser. Fristen etter § 9 begynner først å løpe når skadepåføringen har

opphørt, det vil si når ærekrenkelsene er avsluttet. Det skjer ikke før nettsidene med ærekrenkelsene er slettet.

Kravet mot Hallgeir Westrum er ikke foreldet på annet grunnlag. På den nettsiden i siste.no hvor ærekrenkelsene var fremsatt, stod Kjell Werner oppført som redaktør. Dette var faktisk uriktig. Det kan ikke kreves av Eide at han skulle undersøke om Werner også var redaktør da artikkelen ble publisert første gang, i desember 2012. Eide fikk først kunnskap om at Westrum var redaktør i desember 2012 da Eide møtte til møte i forliksrådet i juni 2016. Forliksklagen mot Westrum ble sendt inn kort tid etter, og foreldelsesfristen er da avbrutt i tide.

Stevningen mot Westrum er heller ikke sendt inn for sent, jf. tvisteloven § 18-3 annet ledd. Forliksrådet innstilte behandlingen 13. september 2016. Stevningen er datert 12. september 2017, og det er sannsynlig at stevningen ble sendt samme dag den er datert.

Det er nedlagt slik påstand:

1. Per Kristian Eides krav på oppreisningserstatning i sak nr. 18-074195ASD-BORG/02 er ikke foreldet mot noen av ankemotpartene.
2. Omkostningsspørsmålet behandles senere, se tvisteloven § 20-8 tredje ledd.

Ankemotpartene, **Avisenes Nyhetsbyrå AS, Kjell Werner og Hallgeir Westrum**, har i hovedtrekk anført:

Oppreisningskrav for ærekrenkelser oppstår ved publisering av ærekrenkelsen. Foreldelsesfristen begynner å løpe fra det tidspunkt den som er ærekrenket burde ha fått kjennskap til ytringen. Oppreisningskravet foreldes tre år etter dette tidspunktet, jf. foreldelsesloven § 9 nr. 1.

I denne saken er oppreisningskravet foreldet overfor alle tre ankemotpartene. Stevningen er inngitt utenfor treårs-fristen i foreldelsesloven § 9 nr. 1. Eide burde vært kjent med artiklene kort tid etter at de ble publisert i desember 2012. Eide må uansett ha kjent til artiklene våren 2013, i forbindelse med inngivelse av PFU-klagene mot TV2, NTB og Aftenposten. Stevningen ble først inngitt i september 2017.

Forliksklagen inngitt i desember 2015 mot ANB og Werner forhindrer ikke at kravene mot dem er foreldet. Behandlingen for forliksrådet ble innstilt i juni 2016 og stevning først inngitt i september 2017. Virkningen av forliksklagen er dermed opphørt, jf. tvisteloven § 18-3 annet ledd. Foreldelse etter tvisteloven § 18-3 annet ledd er «lex specialis» i forhold til foreldelsesloven § 9 nr. 1, slik at kravene mot ANB og Werner er foreldet uavhengig av hvordan foreldelsesloven § 9 nr. 1 er å forstå.

Forliksklagen inngitt mot Westrum i juni 2016 har heller ikke avbrutt foreldelsesfristen. Forliksklagen ble sendt inn mer enn tre år etter at Eide ble kjent med artiklene, jf. fremstillingen ovenfor. Eide må derfor ha hatt kunnskap også om at Westrum var redaktør i siste.no på det tidspunktet. Uansett burde han skaffet seg slik kunnskap da han ble kjent med artiklene.

Forliksbehandlingen mot Westrum ble innstilt 13. september 2016. Stevningen ble mottatt av tingretten 15. september 2017. Mest sannsynlig ble stevningen postlagt etter 12. september 2017, slik at også overfor Westrum er kravet foreldet etter tvisteloven § 18-3 annet ledd.

Det er nedlagt slik påstand:

1. Ankene forkastes.
2. Amedia AS, Avisenes Nyhetsbyrå AS, Kjell Werner og Hallgeir Westrum tilkjennes sakens omkostninger for tingrett og lagmannsrett.

Lagmannsretten ser slik på saken:

Generelt om foreldelse av krav basert på ytringer på internett

Ankende parts krav om oppreisningserstatning er i anke og sluttinnlegg forankret i skadeserstatningsloven § 3-6a. De ytringer som ankende part gjør gjeldende er ærekrenkende, ble publisert i desember 2012. Skadeserstatningsloven § 3-6a var da vedtatt, men hadde ikke trådt i kraft. Det skjedde først 1. oktober 2015, i forbindelse med ikrafttreddelsen av straffeloven 2005. Frem til 1. oktober 2015 var det skadeserstatningsloven § 3-6, slik den da lød, som hjemlet erstatningskrav for ærekrenkelser. Verken ankende part eller ankemotparten har for lagmannsretten kommentert betydningen av dette nærmere.

Lagmannsretten skal avgjøre om ankende parts krav er foreldet, og retten skal ikke ta stilling til om vilkårene for å kreve erstatning for øvrig er oppfylt. Lagmannsretten er av den oppfatning at det for avgjørelsen av foreldesspørsmålet ikke har betydning om kravet er hjemlet i skadeserstatningsloven § 3-6, slik den tidligere lød, eller § 3-6a.

Denne avgjørelsens hovedspørsmål er når foreldelsesfristen begynner å løpe for ærekrenkende ytringer fremsatt på internett. Ankende part gjør gjeldende at fristen først begynner å løpe når internettsiden blir slettet. Ankemotpartene gjør gjeldende at fristen begynner å løpe når den krenkede blir eller burde blitt kjent med ytringen.

Utgangspunktet må tas i foreldelsesloven § 9 nr. 1. Det heter her at krav på erstatning eller oppreisning «foreldes 3 år etter den dag da skadelidte fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om skaden og den ansvarlige». I vårt tilfelle utgjøres skaden av publiseringen av artikkelen på internett. Som et utgangspunkt vil dermed foreldelsesfristen

begynne å løpe da Eide ble kjent – eller burde blitt kjent med – artikkelen og hvem som var ansvarlig for den.

Eide gjør imidlertid gjeldende at foreldelsesfristen først begynner å løpe fra det tidspunkt nettsidene ble slettet. Frem til dette tidspunktet forelå en vedvarende krenkelse som innebar at foreldelsesfristen ikke begynte å løpe. Hver gang noen leste artikkelen – som lå åpent tilgjengelig på internett – skjedde det en ny krenkelse som innebar at foreldelsesfristen begynte å løpe på nytt.

Lagmannsretten er ikke enig i dette. Vårt tilfelle har visse likhetstrekk med krav som fremmes basert på brudd på grannelova § 2. Dommen i Rt-1982-588 (Kjevikdommen) gjaldt krav om erstatning for flystøy som var økende fra år til år, slik at skaden var under utvikling. Også i Kjevikdommen var det – som ankende part gjør gjeldende i vår sak – tale om en vedvarende skade som ble påført hver dag. Høyesterett uttalte om foreldelsesfristens utgangspunkt at det var «naturlig å spørre når det under hensyn til skadeutviklingen og med sikte på en forsvarlig vurdering av erstatningsspørsmålet og skadens omfang, ville være rimelig å gå til saksanlegg» (side 592). Det var ikke noe tema for Høyesterett at foreldelsesfristen ikke kunne begynne å løpe så lenge det fortsatt kom flystøy fra flyplassen som oversteg tålegrensen. Heller ikke i vår sak kan det forhold at det er tale om et løpende rettsbrudd innebære at foreldelsesfristen ikke begynner å løpe før rettsbruddet opphører. Også for slike løpende rettsbrudd vil fristen begynne å løpe når det vil være rimelig å gå til saksanlegg, basert på en forsvarlig vurdering av erstatningsspørsmålet.

Ved skade og tap som inntreffer fortløpende, har Høyesterett i noen tilfeller lagt til grunn at kravet foreldes suksessivt, se for eksempel Rt-1985-532 (Maukdommen). I den saken var det tale om erstatning for ulemper som forsvarers bruk av et skytefelt påførte reindriftsnæringen. Høyesterett fant at foreldelsesfristen løp suksessivt for hver vintersesong, og la avgjørende vekt på at tapet ikke nødvendigvis var det samme i hver sesong (se dommen side 538). Høyesterett har også lagt til grunn suksessiv foreldelse der tapet er av uviss varighet, se Miriam Skag, Starttidspunkt for foreldelsesfrister (2012), side 449-450 med videre henvisninger til praksis fra Høyesterett.

I vår sak er det tale om publisering av en artikkel på internett, som så var tilgjengelig ved søk inntil nettsiden ble slettet. Kravet som er fremmet er krav om oppreisning etter rettens skjønn. Selv om det ved en eventuell utmåling av erstatning vil kunne ha betydning hvor bredt artikkelen ble spredt og hvor lenge den var tilgjengelig før den ble slettet, er det tale om en engangserstatning som er løstrevet fra et fremtidig løpende økonomisk tap. Vurderingen av om når det vil være rimelig å gå til saksanlegg vil i hovedsak være den samme for ytringer på internett som for ytringer gjennom de «tradisjonelle» medier.

Lagmannsretten mener etter det ovenstående at foreldelsesfristen som et utgangspunkt begynner å løpe når det vil være rimelig å gå til saksanlegg, basert på en forsvarlig vurdering av erstatningsspørsmålet. Det er heller ikke aktuelt at kravet foreldes suksessivt.

Heller ikke reglene om foreldelse av straffbare forhold – som ankende part med styrke har vist til – gir grunnlag for noen annen konklusjon. Foreldelsesfristen for straffbare forhold løper fra den dagen det straffbare forholdet opphørte, jf. straffeloven § 87 første ledd. Den ankende part gjør gjeldende at det ved publisering på internett foreligger et løpende forhold som i strafferettslig sammenheng først opphører ved sletting, som dermed blir utgangspunktet for foreldelsesfristen.

Da artiklene ble publisert i desember 2012 var ærekrenkelser straffbare etter straffeloven 1902 §§ 246 og 247. Foreldelsesfristen ved krenkelse av æresfølelsen, jf. straffeloven 1902 § 246, begynte å løpe når det ærekrenkende utsagn nådde frem til fornærmede, og for krenkelser av omdømmet, jf. § 247, løp foreldelsesfristen fra publiseringen av utsagnene, jf. Rt-1971-494. Etter lagmannsrettens syn kan ikke disse reglene innebære at foreldelsesfristen for krav basert på ærekrenkende uttalelser på internett først begynner å løpe når publiseringer på internett slettes. Også ved publisering i papiraviser vil uttalelsene være tilgjengelige etter publiseringen, og således kunne innebære en vedvarende krenkelse. En publisering på internett fremfor i en papiravis gjør den etterfølgende spredningen og tilgjengeligheten enklere og bredere, men kan etter lagmannsrettens syn ikke begrunne at foreldelsesfristen for denne typen æreskrenkelser først begynner å løpe på et senere tidspunkt enn ved publisering av uttalelsene og kunnskap hos den krenkede.

Lagmannsretten kan heller ikke se at lovforarbeidene til skadeserstatningsloven § 3-6a – som ankende part også har vist til – gir grunnlag for noen annen konklusjon. Det fremgår av Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) at det ikke var meningen å endre de materielle vilkårene for å kreve oppreisning eller erstatning, som på det tidspunkt ble regulert av skadeserstatningsloven § 3-6, se proposisjonen side 167 og side 488. Spørsmålet om foreldelse av kravet er ikke kommentert særskilt i proposisjonen. Etter lagmannsrettens syn innebærer dette at det heller ikke var meningen å gjøre noen endringer i når slike krav ble foreldet. For de privatrettslige kravene er det således foreldelsesloven § 9 nr. 1 som regulerer foreldelsestidspunktet både før og etter ikrafttreddelsen av skadeserstatningsloven § 3-6a. Det er ikke grunnlag i lovforarbeidene å legge til grunn at det var meningen at anvendelsen av foreldelsesreglene skulle endres ved lovendringen.

Ankende part har pekt på foreldelsesloven § 11, hvoretter krav på blant annet oppreisning kan fremsettes under en straffesak der skyldneren blir kjent skyldig. Slike krav kan fremsettes selv om foreldelsesfristen er ute. Lagmannsretten vil påpeke at det ikke er reist noen straffesak. Bestemmelsen i foreldelsesloven § 11 er en særregel for de tilfellene der skyldneren blir straffedømt for det forhold som begrunner erstatningskravet. Den gjelder for alle typer straffbare forhold og for alle typer krav om erstatning og oppreisning.

Bestemmelsen kan ikke påvirke hvordan foreldelsesreglene for ulike typer erstatningskrav – der det ikke foreligger en straffedom – skal forstås.

Ankende part har også vist til ehandelsloven, særlig til § 18 som det anføres gir en straffesanksjonert plikt til å slette rettstridig innhold. Lagmannsretten kan ikke se at ehandelsloven gir veiledning om når foreldelsesfristen begynner å løpe for erstatningskrav basert på ytringer fremsatt på internett. Det følger av ehandelsloven § 15 at de alminnelige regler om erstatningsansvar og straffeansvar gjelder for tjenesteytere etter loven. Lovens §§ 16-18 gir regler om at en tjenesteyter uansett er ansvarsfri i visse sammenhenger. Ehandelsloven § 18 annet ledd innebærer at man i alle tilfeller er straffri eller fri fra erstatningsansvar dersom man uten ugrunnet opphold sørger for å fjerne eller sperre tilgangen til den rettsstridige informasjonen. Bestemmelsen hjemler ikke noe erstatnings- eller straffansvar, og bestemmelsen har ikke betydning for foreldelse av slikt ansvar.

Ankende part har videre vist til EMDs dom 10. mars 2009, Times Newspapers Ltd mot Storbritannia, der det fremgår at etter britisk rett anses en ærekrenkende ytring på internett å bli publisert på nytt hver gang en person går inn på nettsiden med den ærekrenkende uttalelsen (se avsnitt 21). Lagmannsretten nøyer seg med å slå fast at en slik regel etter britisk rett ikke er avgjørende for tolkningen av de norske reglene.

Avslutningsvis under dette punkt vil lagmannsretten påpeke at ankende parts syn på foreldelsesfristens starttidspunkt strider mot flere av de overordnede hensyn som begrunner foreldelsesinstituttet, blant annet innrettelseshensynet, ønsket om at krav skal avvikles og problemet med at bevis svekkes over tid. Ankende parts syn på foreldelsesreglene innebærer at foreldelsesfristen for ytringer på internett ikke begynner å løpe selv om den krenkede er kjent både med den fremsatte ytringen og hvem som er ansvarlig for den. Før det fremsettes et krav eller en innsigelse mot ytringen vil den påståtte ansvarlige ofte ikke ha noen oppfordring til å slette ytringen fra internett. Lagmannsretten mener at den rettsforståelse ankende part gir uttrykk for, er lite hensiktsmessig.

Lagmannsretten har etter dette kommet til at kravet på oppreisningserstatning foreldes tre år etter at Eide fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om artiklene og hvem som var ansvarlig for dem. Retten vil i det følgende vurdere foreldesspørsmålet basert på denne rettsforståelsen.

Når ble eller burde Eide ha blitt kjent med artiklene og at den var gjengitt på nettstedet kontrollert av Amediakonsernet?

Det er ubestridt at Eide i desember 2012 ble kjent med NTBs artikkel. Kunnskap om skaden fikk Eide dermed umiddelbart etter at artikkelen ble publisert i desember 2012. Spørsmålet i vår sak er således når Eide ble eller burde blitt kjent med at artikkelen også ble gjengitt i publikasjoner i Amedia-konsernet, inkludert på nettstedet siste.no.

Eide forklarte for lagmannsretten at han først ble kjent med oppslaget i siste.no høsten 2015. Ankemotpartene har gjort gjeldende at Eide ble kjent med – eller i alle fall burde blitt kjent med – at Amediakonsernet også hadde gjengitt NTB-artiklene senest våren 2013.

Da TV2 og NTB publiserte sine nyhetsinnslag i desember 2012 ble Eide utsatt for et massivt mediepress. Lagmannsretten har forståelse for at Eide i en slik situasjon ikke umiddelbart undersøkte hvor bredt NTB-artiklene var spredt. Eide engasjerte imidlertid etter hvert advokatfirmaet Grette og i februar 2013 engasjerte Anders Cappelen seg på Eides vegne i forbindelse med de PFU-klagene som senere ble innsendt. Lagmannsretten mener da at Eide hadde Eide en plikt til å undersøke nærmere om det var andre som hadde publisert de artiklene Eide fant ærekrenkende. Gjør han ikke visse undersøkelser, vil konsekvensen være at foreldelsesfristen etter foreldelsesloven § 9 nr. 1 vil begynne å løpe.

Undersøkelsesplikstens omfang beror på ulike omstendigheter. Et viktig forhold er hvilken oppfordring man har til å foreta nærmere undersøkelser. Lagmannsretten mener at i et tilfelle som dette – der artikkelen er publisert av NTB som nettopp har som hovedformål å distribuere nyheter til en lang rekke medier – hadde Eide en klar oppfordring til å undersøke hvor bredt artikkelen var distribuert.

Lagmannsretten legger videre vekt på at det det ikke var vanskelig eller kostnadskrevende å gjøre undersøkelser som ville avdekket hvor artikkelen var publisert. Et enkelt nettsøk ville avdekket hvilke nettsteder som hadde publisert artikkelen. Ulike medieanalysetjenester – som for eksempel Retriever – ville også forholdsvis enkelt ha kunnet avdekke omfanget av mediedekningen.

Det ser også ut til at det faktisk ble gjort slike undersøkelser våren 2013. I PFUs avgjørelse i klagen Anders Cappelen sendte til PFU mot NTB, fremkommer det at Cappelen 5. juni 2013 hadde en telefonsamtale med daværende generalsekretær i Norsk Presseforbund, Per Edgar Kokkvold. I klagen, som ble registrert innkommet 2. juli 2013, skrev Cappelen, ifølge PFU-avgjørelsen, at NTBs meldinger «ligger ute på 50 nettaviser». Eide bekreftet for lagmannsretten at han hadde sett utkastene til klagen til PFU.

Som nevnt mener lagmannsretten at det ikke kan forventes at Eide allerede i desember 2012 – da mediestormen stod på for fullt – burde ha undersøkt nærmere hvem som hadde publisert NTB-artikkelen. Forholdsvis kort tid deretter hadde imidlertid Eide en klar oppfordring til å undersøke dette nærmere. Slike undersøkelser kunne skje enkelt og uten særlig kostnad. Lagmannsretten mener at slike undersøkelser i alle fall burde ha vært gjort i løpet av de første tre månedene i 2013, slik at foreldelsesfristen begynte å løpe senest 1. april 2013.

Foreldelse av kravene mot ANB og Werner

Basert på det ovenstående legger lagmannsretten til grunn at kravene mot ANB og Werner ville bli foreldet 1. april 2016. Forliksklagen mot ANB og Werner ble sendt inn 1. desember 2015, og avbrøt således foreldelse i tide.

Forlikshandlingene for forliksrådet ble innstilt i juni 2016. Det følger av tvisteloven § 18-3 annet ledd at virkningen av foreldelsesavbrudd ved forliksklage, opphører dersom stevningen ikke er sendt til retten innen ett år fra forliksrådet innstilte behandlingen. Stevningen ble sendt i september 2017, det vil si 15 måneder etter innstillingen av behandlingen i forliksrådet. Dette innebærer at forliksklagen ikke lenger har som virkning at foreldelse av kravene ble avbrutt. Man må da falle tilbake på de alminnelige regler om at kravene ble foreldet tre år etter at Eide fikk eller burde fått kunnskap om skaden og de ansvarlige. I forhold til ANB og Werner har lagmannsretten lagt til grunn at treårs-fristen løp ut senest 1. april 2016. Kravene mot ANB og Werner er dermed foreldet.

Foreldelse av kravet mot Westrum

Westrum var ikke omfattet av forliksklagen Eide sendte inn 1. desember 2015. Det var først i møtet i forliksrådet i juni 2016 at Eide ble oppmerksom på at det var Westrum – og ikke Werner – som var ansvarlig redaktør i siste.no da artikkelen ble publisert i desember 2012. Forliksklagen mot Westrum ble sendt til forliksrådet senere i juni 2016.

Westrum var ansvarlig redaktør og direktør i ANB frem til Werner tok over i desember 2014. På bunnen av artikkelen som ble publisert i siste.no i desember 2013 ble det opplyst – i en såkalt «footer» – at Westrum var ansvarlig redaktør. Footeren gir opplysning om hvem som er redaktør når man klikker seg inn på artikkelen, ikke hvem som var redaktør da artikkelen første gang ble publisert. Etter at Werner tok over som redaktør i desember 2014 fremkom det således – hvis man søkte opp og klikket seg inn på artikkelen – at han var redaktør.

Eide har for lagmannsretten gjort gjeldende at den informasjonen som fremkom på nettsiden var uriktig. Da han ble oppmerksom på artikkelen høsten 2015 stod Werner oppført som redaktør. Eide ble således feilinformert og kan ikke bebreides for ikke å ha gjort ytterligere undersøkelser for å avdekke om Werner også var redaktør da artikkelen ble publisert første gang i desember 2012.

For lagmannsretten er det ikke avgjørende om Eide burde gjort ytterligere undersøkelser høsten 2015 om hvem som var redaktør i desember 2012. Som redegjort for over, mener lagmannsretten at Eide allerede våren 2013 hadde klar oppfordring til og burde ha undersøkt nærmere hvilke medier som hadde publisert artikkelen. Dersom han hadde gjort det, legger lagmannsretten til grunn at det ville fremgått av «footeren» på nettsiden at Westrum var redaktør i siste.no, og dermed ansvarlig for innholdet i artikkelen.

Også i forhold til Westrum mener lagmannsretten dermed at foreldelsesfristen begynte å løpe senest 1. april 2013. Forliksklagen mot Westrum ble sendt inn først i juni 2016, mer enn tre år senere. Kravet var da foreldet.

Basert på ovenstående konklusjon er det ikke nødvendig for lagmannsretten å vurdere nærmere de øvrige grunnlag Westrum har fremført for at kravet er foreldet.

Sakskostnader

Lagmannsretten har funnet at Eides krav mot alle de tre ankemotpartene er foreldet. Anken skal dermed forkastes. Ankemotpartene har vunnet saken fullstendig, og har etter tvisteloven § 20-2 første ledd, jf. § 20-5 første ledd, krav på å få dekket nødvendige sakskostnader. Lagmannsretten har ikke vært i tvil om resultatet. Det foreligger heller ikke noen andre tungtveiende grunner til å fritta Eide fra sakskostnadsansvaret, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd.

Advokat Eggen har fremlagt sakskostnadsoppgave for lagmannsretten på 190 350 kroner. Det er opplyst at 50% av kostnaden knytter seg til ANB og 25% til hver av Werner og Westrum. For de private parter må det videre tillegges merverdiavgift. Ankende part har ikke hatt innsigelser til kostnadsoppgaven, og lagmannsretten legger den til grunn.

Lagmannsretten legger sitt resultat til grunn for kostnadsansvaret for tingretten, jf. tvisteloven § 20-9 annet ledd. Ankemotpartene ble tilkjent sakskostnader for tingretten, og lagmannsretten ser ikke noen grunn til å endre den avgjørelsen.

Denne avgjørelsen omfatter ikke anken over sakskostnadsavgjørelsen knyttet til tingrettens avvisning av saken reist mot Amedia. Denne anken vil bli avgjort på vanlig måte av lagmannsretten etter skriftlig behandling.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Per Kristian Eide 95 175 – nittifemtusenetthundreogsyttifem – kroner til Avisenes Nyhetsbyrå AS innen to uker fra dommens forkynnelse.
3. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Per Kristian Eide 47 587,50 – førtisjutusenfemhundreogåttisju 50/100 – kroner til hver av Kjell Werner og Hallgeir Westrum innen to uker fra dommens forkynnelse. I tillegg kommer merverdiavgift.

Christian Lund

Ingvild Mestad

Sidsel B. Lindseth

Dokument i samsvar
med undertegnet original:

Lotta Engan (elektronisk signert)